Seinäjoella, maanantaisin

Yksityisnumeron hinta 1:—

Alas marxilaisuus!

LAKEUDEN SANA

Alas marxilaisuus!

Numero 9

Kansanliikkeen äänenkannattaja

27. II. 1933

TOIMITUSVALIOKUNTA: VIHTORI KOSOLA, IIVARI KOIVISTO, REINO ALA-KULJU, MARTTI KANTELE, ILMARI TALVITIE, NIILO PIRILÄ

"Laillisuuden" näyte Evijärvellä

Nuorisoseura ei vuokraa taloa vapaussodan muistojuhlaa varten, mutta kyllä punaisten hommiin

Evijärveltä kerrotaan meille jälleen hämmästyttävä tieto. Eräät isänmaalliset piirit olivat päättäneet panna toimeen juhlatilaisuuden ensi maaliskuun 9 päivänä vapaussodassa kaatuneiden valkoisten sankarien muistolle. Juhlasta kertyvät tulot oli tarkoitus luovuttaa paikalliselle suojeluskunnalle. Kun tällaiset yleiset juhlat Evijärvellä tavallisesti pidetään kirkonkylän nuorisoseuran talossa, käännyttiin seuran puoleen anomuksella saada vuokrata talo juhlaa varten yllämainitussa tarkoituksessa.

Anomus oli käsiteltävänä viime viikolla nuorisoseuran yleisessä kokouksessa. Mutta tilaisuudessa syntyikin kova hälinä asiasta. Seuran tekijämiehet yksimielisesti vastustivat anomuksen hyväksymistä. Eräskin, joka kuuluu paikallisen suojeluskunnan esikuntaan, perusteli vastustamistaan sillä, että anojat, jotka käyttivät nimeä "isänmaalliset", tulisivat käyttämään isänmaallisuutta tässä juhlassa vääriin tarkoituksiin. Niinikään eräs suojeluskunnan esikunnan entinen jäsen vastusti anomuksen hyväksymistä huudahtaen: Kavahtakaa tällaisia pyyteitä". Seurauksena oli, että kokous eväsi pyynnön.

Samassa kokouksessa oli esillä paikallisen "työväen osuuskaupan" anomus vuokrata talo jotakin tilaisuuttaan varten maaliskuun 26 päiväksi, jolloin siellä pitäisivät puheita eräät helsinkiläiset "työväen osuuskauppa-aatteen johtomiehet". Tämä anomus yksimielisesti hyväksyttiinkin!

Tapaus on sangen kuvaava näyte evijärveläisten "laillisuusmiesten" meiningeistä. Kuten tunnettua, on Evijärvi Etelä-Pohjanmaan punaisin pitäjä ja ennen Lapuannousua siellä hääräili lukuisia kommunistien kellokkaita. Monia työväentaloja täytyi laillistakin tietä kommunistisina lakkauttaa, vaikka niistä jotkut sitten onkin jälleen avattu kiihoitustyötä varten "sos. dem." yhdistyksille siirtyneinä. Kunnallisissa, valistuksellisissa y. m. hommissa on siellä johtohenkilöinä ollut aina useita täysin punaisia henkilöitä, ja on niitä edelleenkin. Ne, jotka uskalsivat tunnustaa lapualaisväriä, joutuivat jo pari vuotta sitten suuremman tai pienemmän vainoamisen kohteiksi, kuten lapualaislehdissä aikoinaan on jo tehty selkoa. Että olot siellä ovat nyt jälleen luisuneet täysin rautarintamalaiselle "laillisuuskannalle", siitä puhuu ylläoleva nuorisoseuran päätös mitä selvintä kieltään, sitä suuremmalla syyllä, kun mainitun hylkäävän päätöksen tekoon on johtavasti osallistunut suojeluskuntamiehiä, vieläpä yllämainituilla "motiiveilla". Samaan aikaan kuitenkin ollaan valmiit vuokraamaan taloa punaisten pyrkimysten edistämiseksi!

Meistä asia on ehdottomasti sen luontoinen, että niin hyvin suojeluskuntajärjestön kuin nuorisoseuran keskusseurankin olisi syytä puuttua siihen, jos vähääkään enää miehen mieltä on jälellä.

PAINIMESTARUUDET

RATKAISTIIN EILEN LUJISSA OTTELUISSA. LAPUALLA HUOMATTAVIA YLLÄTYKSIÄ

Suomen painimestaruuskilpailut pidettiin lauantaina ja eilen Lapualla ja Helsingissä. Mestaruudet olivat tiukassa, sillä ottelut olivat lujia useine yllätyksineen. Lakeuden Sanan kirjeenvaihtajat ilmoittivat niistä viime yönä seuraavaa.

LAPUAN KILPAILUT

Lauantaina oli yleisöä n. 600 henkeä, mutta olipa painijoitakin. Sarjassa 61 oli 16 miestä, sarjassa 72 14 miestä ja sarjassa 87 6 miestä. Ylituomarina toimi hra S. Anttila Helsingistä, varalla hra A. Tuominen Vaasasta. Muina tuomareina olivat A. Haavisto Ilmajoelta, E. Mäntynen Helsingistä ja Y. Vartio Lapualta.

Nämä 32 mestaruuskisat olivat ainakin näissä sarjoissa mitä kovimmat. Sitä todistaa m.m. sarja 61, jossa olivat sellaiset kiistamiehet kuin Herman ja Kustaa Pihlajamäki sekä Koskela. Herman ei ollut parhaassa vedossaan, mutta toiset sensijaan elämänsä kunnossa. Huomiota herättää jälleen Koskelan riidaton voitto ja mestarititteli näin kovassa sarjassa. Välisarjassa pantakoon merkille se, että palkinnoitta jäivät kolme sellaista mestarismiestä kuin Halonen, Lundgren ja Kajander. Raskaan sarjan voittosijoitus ei ehkä mennyt oikealle miehelle, mutta kilpailu kuin kilpailu. Eihän paraskaan ole aina paras. Seuraavassa itse matseista.

Lauantaina

suoritettiin alkupainit seuraavasti:

Sarja alle 61 kg.: J. Koivunen, TKV—E. Mattila, SU, 3—0. N. Tikkanen, VV—Y. Liljamo, LV, altavippaus 10,30. H. Pihlajamäki, VVV—J. Lillvis, LV, puolilindeni ja sillanmurto, 3,20. K. Pihlajamäki, HPV—A. Soini, NJ, 1,02. V. Ilkka, LV—H. Talvitie, LV, 12,16. L. Koskela, LV—I. Piirto, IK, 7,16. A. Lanne, PT—I. Tauriainen, Veitsiluodon Vastus, 3—0. O. Seppälä, SU—E. Hjelt, LV, niukka työvoitto, 2—1.

Sarja alle 72 kg.: V. Kaijanen, OP—M. Ahde, LV, 3—0. V. Kajander, JP—Y. Vähämäki, IK, 2,00. M. Nordling, HKV—L. Lundgren, PT, huomattava ottelu, jossa N. oli alussa nopea, vetäen niskalenkistä L:n siltaan, mutta tämä ei kuitenkaan kastunut. Tuomaritkin osoittivat epävarmuutta, N:n työvoitto, 3—0. V. Kiviniemi, LV—V. Koivula, LV, 5,05. E. Virtanen, HKV—A. Pikkusaari, LV, 2—1, makutuomio. S. Halonen, Hallan Visa—S. Ilmarinen, VVV, 5,00. J. Pietilä, IK—V. Harju, LV, makutuomio, 2—1

Sunnuntaina

oteltiin päiväpaineissa ensin seuraaavt ottelut:

Sarja alle 72 kg.: Vähämäki—Ahde, 3—0. Kaijanen—Kajander, tuomarien ja yleisön hämmästykseksi löi Kaijanen Kajanderin harteilleen 2 minuutissa nurinpuolisesta niskaheitosta. Nordling—Koivula, 46 sek. Lundgren—Kiviniemi, LV, kokonelson 5,58. Virtanen—Halonen, pysty tasaista, pakoiluakin, parterissa joutui V. alle, mutta H. ei saanut aikaan erikoisempaa. V. vuorollaan väänsi lujaa saaden H:n miltei siltaan. V:n niukka työvoitto . Ilmarinen—Pietilä, niskasta 6,20. Kaijanen—Vähämäki. V. heitti lindenistä, mutta kaatui itse, 1.41. Nordling—Kajander, yllättävänko-

Jatkuu sivulla 4.

Oliko se sopimatonta

Lakeuden Sanan jouluonnittelu eduskuntakyselyssä

Kansaned. Räisäsen (Sasu Punasen) eduskuntakysely Tammisaaren kommunistien opiskelu- y.m. mahdollisuuksien rajoittamisesta oli asianomaisen ministerin vastattava viime perjantaina eduskunnan täysi-istunnossa. Kyselijä sai vastauksen, kuten lehdet jo ovat lyhyesti kertoneet. Oikeusministeri Malmbergin antamassa laajahkossa vastauksessa on mielenkiintoinen kohta vastaus Sasun kysymykseen, joka koskee lehteämme. Niinkuin jo ennen olemme maininneet, herätti siltasaarelaisessa leirissä kauhua se, että puolisensataa Tammisaaren vartijaa osallistui Lakeuden Sanassa Vihtori Kosolalle y.m. kansanliikkeen johtomiehille omistettuun yhteiseen jouluonnitteluun, m.m. pakkotyölaitoksen johtaja ja apulaisjohtaja. Tämä äkämystytti Sasua siihen määrään, että hän sijoitti asian "välikyselyynsäkin" ihmetellen suuresti, että "kapinallisille" uskaltavat jotkut valtion palveluksessa olevat toivottaa rauhallista joulua.

Min. Malmberg ilmoitti vastauksessaan tähän kohtaan, että hänen tietämänsä mukaan osanotto mainittuun joukkoonnitteluun oli jonkinlaista avustusta Lakeuden Sanalle. Lausunta osoittaa tietämättömyyttä sanomalehtimaailmaan nähden. Tällaisia onnittelujahan on lehdissä — nimenomaan sos. demokraattisissa — ollut joka vuosi. Ne eivät ole "avustuksia", vaan rehellisiä ilmoituksia, joiden kerääjät ovat, kuten ilmoitushankkijat yleensä, saaneet määrätyn provision. Ilmoitus ei ole varsinaisesti mikään avustus. Mutta vaikka se katsottaisiin siksikin, niin on vaikea ymmärtää ministerin lausunnon kohtaa, jossa hän mainitsee: "Tämä menettely, mikä juuri pakkotyölaitoksen henkilökunnan virka-asemaan nähden oli pidettävä vähemmän harkittuna, ja josta laitoksen johdolle onkin huomautettu, ei ole voinut antaa aihetta laitoksen henkilökunnan uusimiseen".

Herra ministerin vastaus tältä kohdalta osoittaa, että valtion palveluksessa olevilla ei siis saisi olla omakohtaista valtiollista mielipidettä. Tästä "vähemmän harkitusta" teosta on pitänyt asianomaisia oikein huomauttaa — vaikkei sentään antaa matkapassia. Onko siis todella sopimatonta, että joku tai useammat valtion palveluksessa olevat henkilöt toivottavat rauhallista joulua isänmaallisen kansanliikkeen johtomiehille? Onko se ehkä kapinallista? Tai mitä muuta "harkitsematonta"?

Vastaus, jossa kyselijä Sasu muuten sai tarpeeksi nenälleen, ei kuitenkaan ainakaan tältä kohdaltaan tyydytä niitä kansalaisia, jotka lukeutuvat isänmaalliseen kansanliikkeeseen. Päinvastoin se osoittaa, että valtiomahdin taholta tätäkin nykyä tahdotaan valtion palvelijat pitää jonkinlaisessa tyystin eristetyssä asemassa, jossa heillä ei saa olla edes vapautta lausua julki omakohtaista mielipidettään valtiollisesta suunnasta.

Kysymme vielä: onko rauhallisen joulun Kosolalle y.m. toivottaminen nykyisen hallituksen mielestä todellakin harkitsematon teko?

Jääpallo

Loppuottelu Pohjanmaan mestaruudesta jääpalloilussa pelattiin eilen Vaasassa Vaasan IFK:n ja Vaasan Palloseuran välillä. Ottelun voitti IFK 6—0 (4—0).

A sarjassa oli viimeinen ottelu eilen Viipurissa, vastakkain Sudet ja KIF, sekä Helsingissä, vastakkain Viipurin PS ja Jukolan Pojat.

Helsingissä oli erinomainen sää. Viipurilaiset voittivat 3—2 (1—0). Viipurissa voittivat Sudet 4—3 (2—1).

Jääkärit

juhlivat maahannousuaan ylentävin muistotilaisuuksin

Lauantaina aamujunilla saapuivat Vaasan jääkärijuhlille osallistuneet jääkärit, aktivistit ja muut kutsuvieraat kaupunkiin. Julkiset rakennukset ja monet muutkin talot olivat liputettuina ja asemalle oli saapunut kunniakomppania KJP:sta soittokuntineen sekä huomattavaa sotilaspäällystöä. Porilaisten marssin jälkeen astui laiturille sotaväen päällikkö kenr. Österman, joka tarkasti kunniakomppanian . Asemalta mentiin hist. museoon, jossa oli lyhyt hartaushetk. kaatuneiden jääkärien muistolle. Museossa on paitsi useiden kaatuneiden jääkärien rintakuvia myös kaksi suurta marmoritaulua, joihin on kultakirjaimin piirretty vieraalla maalla kaatuneiden jääkärien nimet. Parvekkeella soitti KJP:n soittokunta Jääkärirukouksen ja past., jääkärikapt. Anttila piti hartauspuheen aiheenaan filippiläiskirjeen2 luku. Siinä hän m.m. kuvaili kaatuneiden sankarivainajien ylevää isänmaanrakkautta, joka osoitti todellista uhrimieltä. He toimivat Kaikkivaltiaan välikappaleina ja heidän elämänsä tuotti meille elämän". Soitettiin virsi 152, johon yleisö lämpimin mielin yhtyi. Ev. Laurila lasti Jääkäriliiton puolesta seppeleen, jonka nauhoissa luettiin: Jääkäriveljille, jotka itseään ajattelematta uhrasivat henkensä isänmaan ja kansan vapauden puolesta, kiitollisuudella muistellen Jääkäriliitto".

Täältä suunnattiin matka autoilla hautausmaalle, jossa monituhantinen joukko ensin kävi sankarihaudalla. Siellä kenr. Oesch piti kauniin muistopuheen vainajille. Puhe päättyi Ateenalaisten lauluun. Jääkäriliiton seppeleen laskivat jääk. vääp. Antti Isotalo, maj. Dyhn ja vääp. Vilkman. Senjälkeen käytiin ruotsinmaalaisten sankarihaudoilla, jossa ev. Winell piti puheen palauttaen muistoon Ruotsin vapaaehtoisten vainajien muiston. Liiton seppeleen laski ev.-luutn. Vainio.

Klo 1 alkoi Jääkäriliiton vuosikokous. Klo 15,30 alkoi kaupungintalolla varsinainen muistojuhla, johon oli tullut juhlivaa yleisöä avara sali täpö täyteen, joukossa m.m. sen. Heikki Renvall. Sotaväen päällikkö piti tervehdyspuheen ja laulajatar Greta von Haartman esitti laulua. Tait. N. Ojala lausui ev.-luutn. H. Nurmion ansiokkaan juhlarunon „Viribus pro patria unitis". Suomen laulun jälkeen ev. Winell lausui Gripenbergin ruotsinkielisen juhlarunon ja soittokunta esitti von Kothenin hymnin. Kun oli pidetty lyhyt välihetki, astuivat lavalle VS:n kuulut mieslaulajat laulaen voimakkaasti Kuulan Nuijamiesten marssin y.m. kuorolauluja saadenkin osakseen myrskyiset suosiot. Juhlapuheen piti sen. Heikki Renvall selostaen sortovuosien katkeria kokemuksia, jotka johdattivat jääkäriliikkeen syntyyn ja tapauksiin aina vapaussotaamme asti. Lopuksi puhuja kohotti kolminkertaisen eläköönhuudon isänmaalle, johon yleisö voimakkaasti yhtyi. Soittokunta soitti Sibeliuksen mahtavan Finlandian, jonka jälkeen luettiin juhliin saapuneet lukuisat sähkösanomat, m.m. tasavallan presidentin ja kenr. Mannerheimin y.m. arvohenkilöiden. Sen jälkeen ev. Talvela ilmoitti aktivistien muistomitalin lyöttämisestä puhuen samalla aktivistien työstä ja luki mitalin saajien nimet. Läsnäolleet aktivistit astuivat nyt esiin ja 24 ensiksi Saksaan mennyttä jääkäriä kiinnitti mitallit heidän rintaansa. Aktivisteille puhui vielä ev. Tuompo heidän työnsä merkityksestä jääkäriliikkeelle. Mielenkiintoisen lopettajaispuheen piti maist. V. Kokko kiittäen jääkäreitä aktivistien puolesta lämpimästi ja kenr. maj. Östermanin kehoituksesta kohotettiin huikea kolminkertainen kunniahuuto isänmaalle. Voimakas, harrastunnelmainen ja onnistunut suurmuistojuhla loppui Maammelauluun.

Illalla oli kaupungintalolla juhlapäivälliset monipuolisine ohjelmineen. Kaup. valtuuston puolesta hov. neuvos Broman piti tervehdyspuheen. Sotaväen päällikkö Österman kiitti kaupunkia jääkärien puolesta aina heidän ensimäisestä vastaanotostaan alkaen. Kutsuvieraiden puolesta puhui maaherra Martonen kosketellen Vaasan nimeä ja sen traditioita. Ihailtua yksinlaulua esitti tait. Greta von Haartman-Gustafsson. Vainajille omisti sanoja jääkärikapt. past. H. Anttila, puhuen m.m. samana päivänä kuolleen aktivistin Erkki Viitasalon muistolle. Aktivistien puolesta puhui maist. V. Kokko jääkäreille voimakkaan, isänmaallisen puheen kiittäen heitä heidän elämäntyöstään. Aktivistinaisille puhui ev. Heinrichs mainiten puheessaan esimerkillisinä m.m. sisaret Ruth ja Sara Munckin. Saapuneet lukuisat sähkösanomat luki ev. Winell.

Myöskin Suomalaisella Klubilla oli illatsut, joissa suoritettiin päivän henkeen sopivaa ohjelmaa. Jääkärien rouvat olivat järjestäneet juhlan illalla hotelli Ernstiin.

Vielä eiliseksi oli kaupunkiin jäänyt suuri joukko jääkäreitä verestämään Suomeen maihinnousun kunniakkaita muistoja ja seurustelemaan sotilaallisen toveripiirin kera ylevien muistojen parissa. Juhlat jättivät kaikenkaikkiaan kunnianarvoisan ikimuistettavan vaikutuksen ei vain itse juhlijoihin, suuren vapaussotamme ylhäisiin jääkärisankareihin, vaan myöskin mainehikkaan Valkoisen Suomen pääkaupungin asukkaisiin, jotka nyt 15 vuoden jälkeen saivat elää hetken siinä tunnelmassa, joka silloin kruunasi alkaneen vapaussotavuoden alkuhetket.

Idän sota

Japanilaiset etenevät jatkuvasti

Tokio, 26. 2. STT. Japanilainen prikaati lähti sunnuntaiaamuna Tshingshoun ja Shanghaikvanin välillä sijaitsevasta Suitsungista edeten länteen. Se kohtasi vahvan kiinalaisvoiman, joka teki ankaraa vastarintaa. Taistelu jatkuu edelleen. Japanilaiset lentokoneet ovat pommittaneet kiinalaisten asemia. Virallisesti kumotaan tieto, että Tokiossa oleva Kiinan ministeri olisi kutsuttu takaisin.

Tokio, 26. 2. STT. Kairusta ilmoitetaan, että japanlaiset joukot etenevät nopeasti etelään päin. Kerrotaan, että Mokin ratsuprikaati on jo miehittänyt Namavasun ja ajanut kiinalaiset joukot Tseikingin suuntaan. Strategisesti erittäin tärkeän Tseikingin, jota Tsangjulengin joukot ovat puolustaneet, ja siitä etelään sijaitsevan Linjuanin odotetaan millä hetkellä tahansa joutuvan japanilaisten käsiin.

Sinimustat

Eilen uusi osasto.

Kannukse VPK: talolle oli eilen kokoontunut joukko lapualaismielisiä nuorukaisia, sekä koululaisia että muita, keskustelemaan Sinimusta-järjestön perustamisesta paikkakunnalle. Tilaisuudessa vallitsi voimakas isänmaallinen mieliala ja päätettiinkin perustaa mainittu järjestö, joka liittyy keskusjärjestöön, jonka kotipaikkana on Helsinki. Niinikään päätettiin ryhtyä innokkaasti levittämään järjestön viralliseeksi äänenkannattajaksi äskettäin määrättyä Lakeuden Sanaa. Asetettiin toimikunta, joka toimittaa jäsentenkeräyksen sekä huolehtii kaikesta asiainhoidosta. Heistä mainittakoon Toivo Klami, joka toimii sihteerinä, sekä Jalm. Leppänen rahastonhoitajana. Tilaisuudessa liittyi osastoon jo kolmattakymmentä nuorta.

Vauhdittomien

mestaruudet ratkaistu

Suomen mestaruudet vauhdittomissa hypyissä ratkaistiin eilen Helsingissä seuraavin tuloksin:

Pituus: Korenius 319. Lindqvist 316. Petäjä 313.

Korkeus: Lindquist 148. Korenius 145. Lönnrot 145.

Kolmiloikka: Korenius 982. Lindquist 960,5. Lönnrot 925,5.

TEHTÄVÄMME

LUJA ISÄNMAA JA VOIMAKAS VALTIO

Meidän on luotava luja isänmaa ja voimakas valtio. Se ei ole mikään pieni ja vähäarvoinen tehtävä, sitä ohjelmaa ovat ikivanhat kulttuurikansat pyrkineet noudattamaan halki historian viitoittamien vuosisatojen. Luja isänmaa ja voimakas valtio on sangen yksinkertaiselta tuntuva selviö lausuttuna, mutta kun sitä lähdetään toteuttamaan, tuntuukin se mahdottomalta. Siinä on vanha totuus: "helpompi sanoa kuin tehdä"! Kaikki suuret totuudet ovat aina olleet naurettavan yksinkertaisia. Suurimpien arvoitusten ratkaisut ovat aina yksinkertaisimmat! — Näin poliittisesti hämmentyneenä aikakautenamme olen katsonut velvollisuudekseni kirkastaa juuri ylläolevaa ohjelmaa niin, että selviää mihin meidän tällä hetkellä on pyrittävä. Siihen johtaa monta eri tietä, sillä kaikki tiet vievät Roomaan, on ikivanha sananparsi joka ei vieläkään ole menettänyt hituistakaan merkityksestään, vaan on saavuttanut jäsenyyden sananparsien joukossa. — Jää jokaisen oman harkinnan varaan, mikä tie on lyhin ja varmin saavuttaaksemme tavoittamamme päämaalin, joka on juuri tuo voimakas valtio ja luja isänmaa.

Bolshevismi ei uhkaa meitä ainoastaan ulkonaisesti, vaan sisällisestikin, ja vieläpä itsekunkin sydäntä se vaanii. Kaikilla inhimillisen toiminnan aloilla kyl-vää bolshevismi tuhoista myrkkyään. Esim. meidän taiteessamme ja kirjallisuudessamme esiintyvää n.s. "yleiseurooppalaisuutta", "uusasiallisuutta", ei ole muuksi katsottava kuin henkiseksi bolshevismiksi. Ainakin se syrjäyttämällä välinpitämättömänä kansallisuuskysymyksemme valmistaa tietä suurelle kansalliselle katastrofille, ellei ajoissa oteta asiasta varteen. Eikä se ainoastaan sitä syrjäytä, vaan vieläpä halveksii ja tuomitsee kaiken kansallisen pyrkimyksemme. Tämä on niin huutavaa isänmaallisuuden puutetta osassa nuorisoammekin, ettei sitä kehtaa sanoa. Pahuuden valta on saatava kukistetuksi. On palattava isien teille. Vanhat kunniakkaat traditiot on saatettava oikeuksiinsa. Kirkon auktoriteetti valtiossa on säilytettävä. Bolshevismi, vapaamuurarius, yleiseurooppalaisuus, "uusasiallisuus", ovat loppujen lopuksi kaikki samoja aseita kansojen perikadon tiellä. Kansojen ainoa pelastus taas on vakaa ja luja isänmaanrakkaus, jossa ei ole tinkimisen varaa. Isänmaan onni ja menestys edelle kaikkia omia pyyteitä ja utopistisia haihatteluja! Nuorisolle on teroitettava, että isänmaanrakkaus on ainoa suuruuteen johtava polku kaikella inhimillisen toiminnan aloilla.

Samoin kuin ulkonaista, on henkistäkin bolshevismia vastaan noustava aseisiin. Henkinen bolshevismi on näkymätöntä myrkkyä, joka vähitellen lannistaa uhrinsa terveen ajattelu- ja vastustuskyvyn, kunnes hän sortuu. Sama kansoissa kuin yksilöissäkin. Tätä näkymätöntä tuhon siementä on paljon puhtaasti porvarillisissakin piireissä. Ja etenkin välinpitämättömyydellä on tuhoisat seuraukset.

On valittava: Seisomme tuntemattomien kuilujen edessä. Takana opettavainen menneisyys — edessä tulevaisuus. Riippuu meistä itsestämme, minkälaiseksi luomme historian ja mitä sen tuomio meistä kerran jälkimaailmalle sanoo. Valitse! Juuri siksi tämä hetki on niin nykytärkeä.

Nuori mies.

Isänmaalliselle työväelle etuoikeus työhön

Tällä otsikolla kirjoittaa "Vapaa Työ" viime numerossaan m.m. seuraavaa:

Kun viisitoista vuotta sitten kansainvälisen marxilaisuuden vallankaappausyritys tässä maassa kukistettiin ja Suomen kansa oli päättänyt pitää juuri saamansa ohjakset omissa käsissään, uskottiin, että myös suomalainen työmies olisi vapautunut kansainvälisten järjestöjen kahleista ja vapaana miehenä voisi käydä jatkamaan elämäntaisteluaan oman ja kansansa elämän hyväksi. Niin ei kuitenkaan käynyt, vaan samat vieraat järjestöt saivat jälleen kietoa hänet kahleisiinsa.

Kolme vuotta sitten nousi Suomen isänmaallisesti valveutunut kansa jälleen taisteluun tällaista menoa vastaan, katkoi kommunistisen järjestön kahleet ja vaati maan kansalaisille turvattavaksi työn vapauden. Sitä tarkoittavat lait saatiinkin säädetyiksi, mutta tilanne on kuitenkin edelleen ennallaan. Toinen kansainvälinen järjestö sitoo edelleen Suomen työväestöä ja tahtoo pakottaa sen nöyrästi palvelemaan tarkoituksiaan. Niitä vastaan, jotka eivät tuohon alistu, vaan rohkenevat avoimesti tunnustaa isänmaallisen vakaumuksensa, käy edelleen vaino ja painostus. Käy työmailla ja kansalaiselämän kaikilla aloilla. Julkisesta sanasta perhepiiriin.

Ja miten koetetaan isänmaallisen työväestön oikeuksia turvata ja kansainvälisten järjestöjen luokkataistelukiihoitusta vastustaa? Pyritäänkö valtiovallan ja muiden isänmaallisesti ajattelevain kansalaispiirien taholta tukemaan vakaumuksensa ja työn vapauden puolesta taistelevaa työväestöä ja levittämään sen edustamaa tervettä ajatustapaa harhaoppien vallassa vielä pidettävien keskuuteen? Mitä on tehty ja mitä tehdään — onko edes jotain yritetty. Muutakin kuin säädetty kuolleita lakeja ja pidetty kauniita juhlapuheita!

"Ei oikeutta maassa saa, ken itse sit' ei hanki" — on vanha tunnuslause, mutta se pitää edelleenkin paikkansa. Suomen isänmaallisen työväestön on koottava voimansa ja käytävä tositeoilla valvomaan oikeuksiaan.

Ensimmäisenä selvänä periaatteena tähän taisteluun käytäessä olkoon jyrkkä vaatimus isänmaallisen työväestön aseman ja oikeuksien avoimesta tunnustamisesta. Työmiehillä, jotka tunnustavat tämän maan isänmaakseen ja ovat valmiit sitä puolustamaan, täytyy tässä maassa olla ainakin yhtä suuret oikeudet kuin niillä, jotka siitä kieltäytyvät ja asettavat kansainvälisten järjestöjen määräykset yläpuolelle maansa lakien ja kansalaisvelvollisuuksien. Ainakin yhtä suuret, mutta oikeudenmukaisemmin suuremmat!

Heillä täytyy ainakin tällaisena aikana kuin nyt olla etuoikeus työhön tässä maassa.

Vapaa Työväenliitto

Vapaan Työväenliiton toiminnan tehostamiseksi on Keskushallituksen toimesta päätetty liiton palvelukseen ottaa erikoinen asiamies, joka ryhtyy hoitamaan järjestely-, propaganda- ja toiminnan laajentamistyötä. Toimeen on valittu jo vuoden ajan liiton äänenkannattajan toimitustyötä hoitanut toimittaja V. Mäkipuro Helsingistä, joka helmikuun 15 päivästä lähtien siirtyi kokonaan VTL:n palvelukseen.

Herjaussyytteemme

LYKÄTTY JÄLLEEN.

Viime perjantaina oli Vaasan raastuvanoikeudessa kolmannen kerran esillä herjaussyyte lehtemme päätoimittajaa Vilho Viitaa vastaan taloudenhoitaja Josua Ruotsalan nostamana. Vastaaja ei nyt ollut itse saapuvilla, vaan edusti häntä toim. T. J. Korpela Vaasasta. Kantajaa edusti edelleenkin varat. Lauri Halme. Kantajan puolesta juttu jätettiin jälleen päätettäväksi, mutta vastaajan asiamies pyysi vielä lykkäystä erinäisten lisäselvitysten hankkimiseksi sekä kirjallisen loppulausunnon antamista varten. Välipäätöksellään oikeus päättikin siirtää jutun enemmnä käsittelyn perjantaiksi, ensi maaliskuun 24 päiväksi. Vastaajan on silloin oltava saapuvilla joko itse tai asiamiehen kautta, poissaolon varalta 500 mk. sakon uhalla, lopullisine näytteineen. Kantajan on samoin oltava saapuvilla itse tai asiamiehensä kautta. Lisäksi määrättiin kantaja kutsumaan kuultavaksi myös yleisen syyttäjän.

Rämenissä

OLI SUOMALAISILLA KOVA ONNI

Tukholma, 26. 2. STT. Rämenin ajot suoritettiin tänään 7 asteen pakkasessa. Yleisöä oli n. 25,000 henkeä. Lähtöviivalle ilmaantui 37 kilpailijaa, Suomesta Ebb ja Keinänen. Tasan klo 11 alkoi ajo. Molemmat Suomen edustajat epäonnistuivat. Keinänen vioitti jo ensi kierroksella autonsa takapyörän ja oli pakoitettu keskeyttämään. Ebb uhkasi suuresti suurimman osan matkaa ruots. Videngreniä. Seitsemännellä eli viimeisellä kierroksella hän ajoi metsään, jolloin hänen autonsa rikkoontui täydellisesti. Hän sekä hänen mekanikkonsa selvisivät naarmuilla. Ajon voitti Videngren Alfa Romerolla 4.27,32, joka on uusi rataennätys. Keskinopus oli 77 km. Toisena oli Björnstad Norjasta samalla merkillä 4.39,22, kolmantena Johansson Ruotsista Fordilla.

Kilpa-ajoja

Munakan hevosyst. yhd.

järjesti kilpa-ajot Kyrönjoen jäällä lauantaina. Kaunis ilma ja tasainen jää oli houkutellut 45 osanottajaa, samoin runsaasti yleisöä. Palkinnot jakaantuivat seuraavasti:

Nuorten sarja: 1) Samonsirkka 1,54, omist. Arvo Laitinen, Ilmajoki; 2) E. T. Huima, 1,55, om. J. Piirto-Jouppila, Ilmajoki; 3) Saku 1,59, om. L. Tuominen, Ilmajoki; 4) Samo 2.02,6, om. E. Piirto, Ilmajoki; 5) Lahjan Temppu 2.03, om. V. Sihto, Ilmajoki; 6) Oikku 2.04, om. A. Alaranta, Ilmajoki.

Sarja 3.45 ja huonommat: 1) Peikko, 3.39, om. J. Kitinoja, Seinäjoki; 2) Valio 3.32,6, om. V. Herttua, Ylistaro; 3) Simon Ahkera 3.44,5, om. V. Niinistö 4) Lemu 3.45, om. E. Vehkaoja, Ylistaro; 5) Tähti 3.46, om. L. Salo, Ylistaro.

Sarja 3.35—3.45: 1) Tipurtin Lissu 3.37, om. N. Niemelä, Seinäjoki; 2) Erakon Hauska 3.41, om. K. Kauppi, Alahärmä; 3) Murronmerkki 3.42, om. M. Klemettilä, Lapua.

Sarja 3.20—3.35: 1) Pasilo 3.32, om. L. Kitinoja, Ylistaro; 2) Metka 3.32,7, om. M. Valkama, Ilmajoki; 3) Paussintähti 3.49, om. T. Mäkilauta, Ilmajoki.

Kova sarja: 1) Tipurtin Lahja 3.20, om. M. Sihto, Ilmajoki; 2) Vankka Jalo 3.27, om. S. Nikkola, Ilmajoki.

Erikoista yleisön huomiota herätti V. Herttuan nuori Valio niminen ori loistavalla ulkonäöllään ja hyvillä liikkeillään. Kaikesta päättäen siitä vielä kehittyy mestarimenijä. Sitä ohjasi vääp. Jussila, ensi palkinto olikin sangen vähällä tulla.

Eräs eteläpohjalainen taiteilija

Äskettäin tapasin taiteilija K. Kultalahden, kun hän maakunnassamme kierteli. Olin kuullut, että hänen ohjelmansa oli voimakkaasti isänmaallinen. Sentähden halusinkin sitä kuulla. Samalla halusin tietää, kuinka taiteilija menestyy, kun hän tahtoo sanan isänmaalle omistaa. Senvuoksi kysyinkin, onko lausuntailloissa ollut kuulijoita?

— On, on ollut kohtalaisesti, ja näyttää siltä, että ohjelman kokoonpanoa on ymmärretty, vastasi taiteilija.

Kun kuulin esitettävän ohjelman alkuosan, jossa olivat K. Vilkunan "Revontulten alla", Kultalahden "Erämies", U. Kailaan "Rajalla" ja V. A. Koskenniemen "Nuori Anssi", niin suurella ilolla totesin, että siinä oli yhdeksi lausuntailloksi selvää, voimakasta ja mukaansatempaavaa kuulemista. Jokainen runo kohdaltaan voimakkaasti korosti isänmaan kunnian kirkkautta, puhtautta ja loukkaamattomuutta. Taiteilija loi nähtäväksemme isänmaan ihanuuden, rakkautemme siihen. Hän loi myös nähtäväksi isänmaan häpäisijäin lauman ja vuosisataisen vainoojamme "Iivana Julman haamun".

Ohjelman loppupuoli oli kokonaan huumorintäyteistä ja sitä sanan laajimmassa merkityksessä. Jos alkuohjelmassa sydän eli tuskaa täynnä isänmaan puolesta, niin kyllä se loppuosan aikana sai nauraa aivan loputtomiin.

A. Mannisen "Rauhan mies", Vallinmäen "Kirkkotien kerhoilijat", Nummelinin "Lasten kesken", Vaasan Jaakoon "Kun m'olin kans jääkäri" ja eräs runoparodia antoivat aihetta nauruun.

Monet kerrat on mainittu, että taiteilija Kultalahti osaa huumorin kultaisen taidon. Me kuulijoina olleet yhdymme siihen ja lisäämme, että hän voi eläytyä mitä monipuolisimman huumorin esittämiseen. Hän on maakunnassamme taiteensa mestari. Ken on tilaisuudessa häntä kuulemaan, älköön laiminlyökö elää hänen mukanaan taiteen puhdistavaa elämää.

K.

Viehättävä operettivierailu:

Perjantaina maaliskuun 3 p:nä klo 20 (8 ip.) Nuorten Opera saapuu jälleen tervetulleelle vierailulle esittäen Seinäjoen Rautatieläisten talossa Horvath Gerberin suositun unkarilaisaiheisen operetin "Pusztarakkautta", (Die Pusztaliebe).

Tilaisuudesta muodostuu aivan erikoisen loistelias senvuoksi, että näytännössä esiintyvät kotimaiset laulajakuuluisuutemme operalaulaja Alexis af Enehjelm ja laulajatar Aino Aaltonen sekä eräs ensimäisiä tanssijattariamme Elisabet Valto. Heidän lisäkseen saamme tutustua nuoreen, lupaavaan tenoriin Jorma Huttuseen. Antero Suonio taas on ennestään suosittu tuttu. Viljo Huttusen (Kansan Näyttämöllä) huumoria säteilevä näyttelijäkyky samoin.

Nuorten Opera esittää operetin tapansa mukaan täydellisenä, ensiluokkaisin näyttämövarustuksin, kaunein puvuin ja valaistuksin.

Lippuja saa ennakolta Nygrénin kaupasta sekä näyt. iltana tuntia ennen alkua ovella.

Radiokuuntelukilpailu tulossa.

Oy. Suomen Yleisradio järjestää yhdessä "Radiosanoma"-viikkolehden kanssa suuren radiokuuntelukilpailun maaliskuun 9 p:nä iltauutisten jälkeen. Kilpailu jakaantuu kahteen osaan, joissa kummassakin annetaan kuuntelijain vastattavaksi viisi kysymystä. Ensimmäisen osan kysymyksiin oikein vastanneiden kesken tullaan arpomaan kilpailuun lahjoitetut arvokkaat palkinnot. Tällöin mikrofoonin ääressä tehdään jotakin — mitä, sen on jokaisen osanottajan radiossa kuulemansa äänen perusteella arvattava. Kilpailun toisessa osassa koetetaan keinotekoisesti jäljitellä erilaisia luonnonääniä ja kuuntelijoiden on niistä annettava lyhyt arvostelunsa. Vastausten perusteella tullaan sopivia luonnonääniä myöhemmin käyttämään radiossa kuunnelmia esitettäessä.

Lapualaispuku

Sen johdosta, että Lapuan liikkeen johto on suunnitellut käytäntöönotettavaksi erikoismallisen puvun liikkeen poliittisille kantajoukoille, on Hbl. tiedustellut sisäasiainministeri Puhakalta, käykö tällaisen suunnitelman toteuttaminen laatuun.

Ministeri Puhakka on ilmoittanut, etteivät yksityiset järjestöt saa julkisesti käyttää univormua. Eräs sisäasiainministeriön vuonna 1929 maaherroille lähettämä kirjelmä kieltää nimittäin tällaisten pukujen julkisen käyttämisen. Mutta jos kysymys on ainoastaan puvuista, jotka eivät sanottavasti eroa jokapäiväisistä puvuista, ei ole laillista estettä niiden käyttämiseen.

Ruuttusen tamma ja setelistö

Äskettäin piti mv. J. Lohioja Sauvossa Kansanpuolueen kokouksessa puheen, joka alkoi oikein englantilaisella huumorityylillä, nim. seuraavasti:

Maanviljelijä Ruuttusen tamma Nivalassa potee erään eläinlääkärin mielipiteen mukaan sellaista näivetystautia, että sille pitäisi tehdä samoin kuin nykyään tehdään rahalle, se pitäisi poistaa liikkeestä, mutta ukko Ruuttusen mielipiteen mukaan se potee sellaista näivetystautia, että on vähän harkittua vaatia sen liikkeestä poistamista, vaan ihan päinvastoin, sen liikehtimismahdollisuuksia pitäisi lisätä setelistöä liikkeeseen lisäämällä, koska setelistön lisääminen on tehokkain lääke sitä näivettymistä vastaan, jota raha on levittänyt sekä k.o. tammaan että koko yrittelevään maailmaan. Ukko nimitt. uskoo, että tamma on saanut tartunnan rahasta, joka jo pitemmän aikaa on sairastanut sellaista näivetystautia, että monet sellaisetkin yrittelijät joita kohtuudella voisi ajatella kyllin arvokkaiksi näkemään ja käsittelemään rahaa, näkevät sitä vain unissaan. Allekirjoittanut ei ole unissaankaan nähnyt mv. Ruuttusen tammaa, mutta sittenkin olen siinä käsityksessä, että jos se eläinlääkärin väittämää näivetystautia potenut olisi, ei se enää eläisi ja vaikuttaisi, eikä suunnittelisi kaupunginmatkoja koko Suomen kansan ja erikoisesti kalajokilaaksolaisten elinehtojen parantamiseksi. Tammaa nimittäin painostaa ne 80,000 markkaa, jotka kalajokilaaksolaiset tuomittiin sakkoina suorittamaan ja se tahtoisi eri kaupungeissa pientä maksua vastaan itseänsä näyttelemällä ansaita tuon summan ja se tuntee, että voimatkin kyllä riittäisivät sellaisille retkeilyille, mutta suuremmat voimat estävät sen matkalle lähtemisen.

"Taantumus"

"Tulenkantajain" viime numerossa kirjoittaa edistyspuolueen ent. puolusihteeri "tutkielman" taantumuksesta. Leikkaamme näytteeksi pienen palan:

"Kun nyt tiedämme syyn taantumukseen, tulee meidän kylmästi ja arvelematta vetää siitä oikeat johtopäätökset: kansansivistystyö on päättävästi otettava pois militaristisen piirien käsistä. Taantumuksen juuret ovat suojeluskunnissa ja Lotta Svärd-yhdistyksissä. Kuten aina, pitää tässäkin paikkansa, että harrastelijat ovat paavillisempia kuin paavi itse. Harrastelijasotilaat ovat meillä osoittautuneet militaristisemmiksi kuin varsinaiset militäärit. Turhaa on iloita Mäntsälän kapinan kukistumisesta. Se on vain militaristisen propagandan yksi lohikäärmeenpää. Sen tilalle kasvaa seitsemän uutta päätä, ellei meillä ole rohkeutta iskeä itse pahan ruumiiseen."

Karhun käpälästä

Jaa. Jaa. Ajan aallot ankarasti lyövät ... Ja ryske kaikkialla käy. Näin lauloi runoilija ennen levottomina aikoina.

Eihän se ole levon aikakautta tämäkään, jossa nyt elämme. Ryske käy. Ja barrikaadilinjat selvenevät.

"Toverien" piireissä ja yhtä paljon vasemmistoporvarileirissä käy ankara ryske sen johdosta, että lapualaismieliset kansalaiset ovat viime aikoina ryhtyneet jälleen neuvonpitoihin ja rohjenneet tehdä niinkin suuren majesteettirikoksen, että ovat laatineet itselleen ihan ohjelman, jossa m.m. hyökätään kansainvälistä juutalaista huijausliikettä, marxilaisuutta vastaan oikein olan takaa. Jos näitä vasemmistorintamia uskoisi, niin luulisipa tosiaan, että tämä marxilaisuus on maailmassa nykyisin oikein perustuslain pyhyyden suojaama tabu. Niinkuin se näkyy käytännössä olevankin.

Merkillisesti nämä linjat vaan selviävät. "Työväen asianajajiksi" itseään tituleeraavat sosialidemokraatit ovat nyt yhä julkisemmin heittäytyneet kemialiisen puhtaan kommunismin syliin. Kommunisteista ei siellä enää puhuta halaistua sanaa, mutta sensijaan "työväen yhteisrintama-ajatus" tulee suusta joka toisena ärränä, kun taas toisena pärräilee se tunnettu lahtariporvari.

Helsingissä Siltasaarella alkoivat viime torstaina oikein juhlallisesti "marxilaiskurssit". Se Marx näet on nimi, joka vetää. Niin demoja kuin varsinaisia Tammisaaren koululaisiakin. Päälehti kirjoittaakin uutisessaan, että "opintosali on jo alusta ollut täynnä kuulijoita ja esitelmät hyvin mielenkiintoisia". Totta kai, kun niistä vastaa lääket. kand. Cay Sundström, joka on ottanut elämäntehtäväkseen tämän "lahon" porvarillisen yhteiskunnan nukuttamisen marxilaisella kuonokopalla. Merkillinen yhteensattuma, että barrikaadin sillä puolella on marxilaisteoreetikkona Sundström-niminen mies. Sundströmhän se näet on meilläkin. Ero on vain siinä, että meidän Sundströmimme saa jokapäiväisen leipänsä rikosoikeudellisista luennoista, joissa hän teoreetikkona juuri joutuu tekemisiin sellaisenkin revontulen kuin marxismin kanssa, kun taas herra Cay Sundströmin tehtäviin — hän kun on vielä lääketieteessäkin vain kandidaatti — kuuluu ruumiitten leikkeleminen patologisissa laitoksissa, minkä ei pitäisi viitata niin peräti yhteiskunnallisiin "rakennus"-puuhiin.

Juu. Siitä kansanliikkeen organisoimissuunnitelmasta se näkyy ajankohtaisin peikko kehittyneen. Vasemmistolaiset vuoret vapisevat ja syytävät sen ylitse anatheemaansa ja maranathaansa, retoovat kansalaisiin, valtiomiehiin, halliuksiin ja ties mihin. Viimeksi on täältä Etelä-Pohjanmaalta rautarintaman puolesta pyydetty apua solukuningas Hiekkalalta, joka nykyisin "Eerona" rasvailee vatsalihaksiaan Erkon suurlehden alakerturina. Tällaisen sapiskan kirjoittaa Eero-poika saaneensa täältä lapualaisuuden kehdosta:

"Me laillisen hallitusvallan kannattajat Etelä-Pohjanmaalla pyydämme saada hallitukselta kysyä:

1) Aiotaanko lapualaisrienaajien antaa tosiaankin perustaa uniformuihin puettuja iskujoukkojaan?

2) Odottaako hallitus, että nousee todellakin isänmaallinen kansanliike — joka todellisuudessa on jo syntynyt —, ja tekee selvää niin lapualaisista kuin kommunisteistakin?

3) Täytyykö rauhallisen kansan kärsiä tuota rienaamista niin kauan kuin syntyy kaikkien sota kaikkia vastaan, kuten Saksassakin?

Me varoitamme kerran vielä hallitusta ja eduskuntaa. Tehkää loppu tuollaisesta pelistä. Vai luuletteko, että rauhallisten kunnon ihmisten kärsivällisyys on loputon? Nyt on tosi kysymyksessä. Ottakaa huomioon todellisen isänmaallisen kansan ääni, älkää "kansallisen hulinaliikkeen".

Jos tuo kirje nyt on totta — ja miksei olisi, sillä onhan täällä Pohjanmaalla rautarintamaa muovailtu oikein allegro vivace tempossa — niin sopii hieman hämmästellä sen sisältöpitoisuutta. Siinähän avoimesti tunnustetaan, että "uusi kansanliike", se kansanvallantasavaltalainen nuortasavaltalaisuus, on täällä jo syntynyt, ja syntynyt sitä varten, että se kyllä ottaa ohjat käsiinsä, ellei muu auta. Se "vielä kerran" varoittaa ja sitten se ryntää. Ei enää painokanteilla ja hierjaussyytteillä, vaan tietysti oikein honkikaartilaisin panoksin tehdäkseen, kuten sen sanat itse kuuluvat, selvän sekä lapualaisista että kommunisteista. Tuo kommunistien mainitseminen oli kyllä, hyvät toverit, aivan liikaa kaunistelemista, sillä kyllähän täällä tiedetään, että kommunistit ja demot juuri honkikaartien iskujoukot muodostavat, jos niinkuin rankaisuretkelle lähdetään. Kenraaliharjoitushan pidettiin jo viime heinäkuulla. Solutus kai alkaa olla jo valmis ja iskuosastot kunnossa. Emme tiedä, jokko säännöt ovat saaneet asianmukaisen voitelunsa, mutta siinä suhteessa me puolestamme voisimme antaa vaatimatonta apuamme. Meille nim. toi eilen eräs vanhojen lehtien kokoilija erään Helsingin Sanomien numeron loppuvuodelta 1917. Siinä oli julkaistuna — "Työmiehen" mukaan — juuri vahvistetut punakaartin säännöt. Kun me näissä 15 vuoden takaisissa muisteloissa koetamme syventyä sen ajan "motiiveihin", lienee paikallaan, ja varsinkin tälle nuortasavaltalaiselle rintamalle opiksi, julkaista nämä säännöt. Ne kuuluvat silloisen H. S:n mukaan seuraavasti:

"Työväen järjestyskaartin tarkoituksena on nykyisinä levottomina aikoina suojella työväen yhdistys-, kokoutumis-, lausunto- ja painovapautta sekä yleensä olla työväenluokan oikeuksien turvana.

Työväen järjestyskaartin miehistö totutetaan harjoituksien ja opastuksen kautta mahdollisimman tarkkaan kan-

Sinimustien tie

Sinimustat! Jo käskyä kuunnelkaa,
joka kaikuvi ylitse Suomen:
Joka mies, jolla kunnia rinnassaan
vielä säilynyt on, heti rintamaan
eestä vapauden, oikeuden taistele-
maan,
pian koittavi korkea huomen!

Ylös nuoret! Nyt aika jo korkea on
punasaasta pois maastamme saada.
Jos vanhempi polvi on voimaton,
meillä tarmoa, kuntoa vielä on,
että enää ei petturi onneton
sydänveriä Suomemme raada.

Te kuulkaa! Haudoista sankarien
sotaurhoimme äänet jo soivat.
He vaativat polvea nuorien
maan eestä tään käymähän tais-
tellen,
pyhää vaalimaan kontua isien,
min sulle he verellään loivat.

Pois pelko! Te lippua seuratkaa,
mi saattava meitä on voittoon.
Käsi kalpahan, maahan jo hakatkaa
ken ryntäävi kohti rintamaa,
sinimustat veljet min muodostaa.
Se on kestävä huomenen koittoon.

O. Saro.

Alavuden Osuusliike r.l.

ALAVUS—TÖYSÄ—VIRRAT.

Myymme:
SIIRTOMAA- ja TALOUSTAVAROITA
RAKENNUSAINEITA
VÄKIREHUJA
VÄKILANNOTTEITA

Ostamme:
KAURAA
OHRAA
RUISTA
KANANMUNIA ja
MAALAISVOITA

sanvaltaiseen järjestykseen.

Työväen järjestyskaartin jäsenet valitaan työväen valtiollisten ja ammatillisten järjestöjen keskuudesta; valinta toimitetaan järjestöjen kokouksissa, toimikunnan tehtyä ehdotuksen, ja on kaartin jäseniksi valittava vain semmoisia henkilöitä, joiden tiedetään olevan luokkatietoisia, sosialidemokratian menettelytavoista selvillä olevia ja muutenkin luottamusta ansaitsevia tovereita.

Työväen järjestyskaarti pannaan kokoon komppanioittain. Komppania käsittää 48 ruotua, s.o. 96 miestä, siihen lisäksi luettuna 8 osaston ja 4 plutoonan päällikköä, järjestäjä ja komppanianpäällikkö; koko komppanian miesluku on siis 410 miestä.

4 komppaniaa muodostaa pataljoonan, 4 pataljoonaa rykmentin ja 4 rykmenttiä muodostaa prikaatin.

Paikallista joukkoa nimitetään paikkakuntansa nimellä.

Paikallisia tarpeita varten voidaan perustaa n.s. lähettikuntia.

Kaartin koko maata käsittävän ylimmän johdon muodostaa 5-henkinen toimikunta, jonka jäsenet asettaa ja erottaa puoluetoimikunta ja ammattijärjestön toimikunta yhteisessä kokouksessaan.

Puoluetoimikunnan ja ammattijärjestön toimikunnan tekemän asettamis- tai erottamispäätöksen voivat muuttaa ainoastaan sos.-dem. puolueen puolueneuvosto ja ammattijärjestön valtuusto, taikka viime kädessä puolueen ja ammattijärjestön yleinen edustajakokous.

Kaartin paikallisten johtavain toimikuntain on noudatettava ylimmän johdon antamia ohjeita ja määräyksiä. Päällystön on noudatettava toimikunnan määräyksiä ja miehistön on täytäntöön pantava päällystön käskyt.

Rikkomukset tutkii lähinnä paikallinen johtava toimikunta ja viime kädessä kaartin ylin johto.

Joka kaartin tarkoitusta vahingoittaa on oitis erotettava kaartista.

Näin mojovaa ja selvää se oli siihen aikaan. Kansanvallan barrikaadeilla on nyt pidetty suurta mölyä lapualaisten "lainvastaisesta" järjestäytymisestä, vaikka meillä kuitenkaan ei ole edes osapuillenkaan päästy vielä tällaisiin plutoonajärjestelyihin. Mutta kenkä kai puristaakin siltä paikalta, että jos me lapualaiset nyt ehdimme järjestäytyä ennen kuin honkikaartilaisetkin ehtivät saada itselleen sopivan pukumallin, niin silloin tulee hätä housuihin.

Olemme odotelleet sitä maalaisliiton eduskuntavälikyselyä meikäläisten rikollisesta puuhailusta paikallisosastojen perustamiseksi, mutta eipä ole kuulunut. Toivottavasti se nyt pian tulee, ennenkuin kettufarmarit lähtevät lomasaunoillensa. Että "työväen sivistysliiton" pääsihteerikin, fil. maist. Pekka Railo, saa vapaasti ja ilman pelkoa pitää yleisradiossa sappuna sen agitatiopuheensa, joka ohjelmistoon näkyy jo solutetun. Täytyyhän edes radiokiihoituksen saada jatkua, kun juutalais-Mikonkin turneemat näyttävät kokonaan epäonnistuvan.

Karhunpenikka.

LAKEUDEN SANA on edullinen ilmoituslehti!

Nuorison on kuljettava esi-isäimme tietä.

Voimakas vitivalkoinen Suur-Suomi on luotava.

Ennenkuin Sinimusta-järjestö v:n 1930 viimeisellä neljänneksellä lopullisesti muodostuikaan, oli sen toiminta jo julistettu pannaan. Kouluhallitus oli kiertokirjeessään tämän tehnyt, vaikka se ei edes tällöin vielä tietänyt Sm.-järjestön toimintaohjelmaa. Tuo kiertokirje oli tosin sangen kaksimielinen, mutta se aiheutti joka tapauksessa sen, että julkisten Sm.-kerhojen perustaminen monin paikoin ehkäistiin. Mutta siellä, missä näin kävi, jäi sm.-aate kuitenkin nuorison sydämiin ja sieluihin. Siellä taas, missä sinimustat kouluhallituksen toimenpiteistä huolimatta saattoivat aloittaa toimintansa, tekivät he sen viipymättä.

Ohjelma oli selvä, lyhytsanainen ja sellainen, jota vastaan ei kenelläkään olisi pitänyt olla mitään sanomista: "Järkkymättömän isänmaallisen ajatustavan ja kansallistunnon herättäminen sekä elvyttäminen koululaisyksilöissä".

Tällä toimintaperusteella alkoivat sinimustat työskennellä, ja heidän toimintansa on jatkunut ja jatkuu yhäti. Nykyään ei enää ole kysymys yksinomaan oppikoululaisista, vaan koko maamme nuorisosta, ja työskentelyperiaatteetkin ovat vuosien kuluessa laajentuneet.

Sinimusta-järjestön jäsenluku on sekin osoittanut ilahduttavaa nousua. Kaikista kansankerroksista on siihen liittynyt neitoja ja nuorukaisia ja heidät, samoin kuin jokaisen nuoren, tahtoo Sm.-järjestö opettaa vaalimaan kansamme kallista perintöä, vapautta ja sitä uskoa, jolta menneet sukupolvet ovat etsineet tyydytystä sydäntensä kaipuulle. Sm.-järjestö haluaa saada ainakin jäsenensä omaksumaan sellaisen elämänkatsomuksen, jonka avulla he saattavat kartuttaa tulevienkin sukupolvien hyväksi kaikkea sitä arvokkainta, mitä nykyisen nuorison omalle osalle on tullut. Se ei siedä kansainvälistä marxilaisuutta, joka tätä vastustaa. Sm.-järjestö tajuaa, että se aseensa riisunut kulttuuripiiri, josta tämä kansa kautta vuosisatojen on sivistysaatteensa ammentanut, on jo aikansa heilimöinyt ja on vajoamassa perikatoon samanaikaisesti periviholliseemme, slaavilaisen jättiläisen kanssa, mikä näennäisestä elinvoimastaan huolimatta on parhaillaan henkitoreissaan. Sinimustat eivät halua nähdä kansansa sortuvan slaavilaiseen kaaokseen. Päinvastoin he tahtovat olla mukana luotaessa voimakasta, vitivalkoista Suur-Suomea.

Mutta onko välttämätöntä, että kaikkea tätä varten täytyy nuorison keskuudessa olla oma järjestö? Kyllä! Niin kauan kuin Suomessa vielä tapahtuu sellaista, että jonkin maamme oppikoulun juhlatilaisuudessa opettajiston taholta kielletään soittamasta esim. Jääkärien marssia, kuten eräs lehti tiesi hiljattain kertoa, niin kauan on nuorison itsensä huolehdittava itsenäisyystaistelumme esille loihtiman kansallistunnon säilyttämisestä. Ja siellä, missä olosuhteet ovat edullisemmat, siellä on nuorison valmistauduttava tehtävään, joka sitä kerran odottaa — isänmaansa suuren tulevaisuuden rakentamiseen — ilman mitään itsekkäitä pyyteitä.

Tätä tahtoo ja vaatii Sinimusta-järjestö, ja se odottaa, että varttuneemmat kansalaiset käsittävät sen oikein ja tukevat sitä. Se ei säpsähdä työkenttänsä laajuutta. Se ei anna sokaistujen vastustajiensa ivanaurun peloittaa itseään, vaan se tulee järkkymättä kulkemaan esi-isiemme viitoittamaa tietä.

Pohto.

Puoluepomojen lihavat päivät

Kansanpuolueen lehdessä "Kansan Sana" kirjoittaa muuan maanviljelijä maalaisliitolle osoitetun kirjoituksen, josta lainaamme pari mielenkiintoista näytettä:

"Kun te maalaisliittolaiset aina syytätte, että virkamiehillä on liian korkeat palkat, niin tahtoisin vain huomauttaa, että kyllä virkamiehet ovat pieniä pomoja teidän maalaisliittolaisten joukossa. Esim. Kyösti Kallio, Nivalan ja Ylivieskan profeetta, saa valtiolta tuloja 500,000—700,000 mk. vuodessa. Tulot ovat jakaantuneet näin: pääministerinä 200,000 mk., eduskunnasta 24,000 mk. tai jos ei pääministerinä, niin eduskunnan puhemiehenä 100,000 mk., (edustajapalkka jää silloin pois), Suomen Pankista vak. palkka 150,000 mk. ja tantiemi yhtä paljon, siis yht. 300,000 mk., Enso-Gutzeit johtokunnan jäsenyydestä 50,000 mk. sekä noin 10 eri komiteasta arviolta 200,000 mk. Yhteensä pääministerikaudelta tuloja valtiolta noin 774,000 mk. ja eduskunnan puhemiehenä ollessaan vain tuloja 650,000 mk. Niukkanen ja Lahdensuo eivät saa aivan näin paljoa, vaikka satoja tuhansia heidänkin tulonsa ovat. Niin, että ne ovat eri poikia ne teikäläiset.

En ole koskaan kuullut teikäläisten pomojen agitatiopuhetta, mutta arvelen, että he eivät ole hyvyyttä luvanneetkaan teille, vaan että heitä äänestämällä olot paranevat, niinkuin heille onkin parantuneet. Maalaisliitto aina marisee, että virkamiehiä on liian paljon ja niillä liian suuret palkat. Siitä huolimatta ne aina vaan lisäävät virkamiehiä. Heidän toimestaan oli lähellä, ettei läänejä laitettu toista vertaa lisää, ei tarpeen vuoksi, vaan siksi,e ttä maalaisliittolaiset poliitikot saisivat uusia virkapaikkoja. Ja kaikki uudet lait tuovat aina vaan uusia virkamiehiä valtakuntaan.

Kyösti Kallion esittämä (1930) työkyvyttömyys- ja vanhuusvakuutus yksinään lisäisi noin 10,000 uutta virkamiestä maahan. Ja mitä hyötyä siitäkin olisi maalaisille? Kyösti sai sosialisteilta luvan olla taas vuoden pääministerinä, niin sopiihan sitä esittää uusi laki, eduskuntahan sen hyväksyy, ja kansa maksaa ja äänestää maalaisliittolaisia ja sosialisteja".

— **Jääkärit Aa-joella.** Eversti W. E. Tuompo kertoo äsken ilmestyneessä Kansan Kuvalehdessä n:o 9 jääkäriemme osanotosta Aa-joen taisteluihin. Mielenkiintoiset kuvat. Muita kirjoittajia Arvi Järventaus, Elsa Heporauta, Aarno Karimo, Heikki Varis, Vihtori Simonen, Antti Eräs, Henkilääkäri y.m. Hinta 2 mk.

Kangasalan Lepokoti

Om. HANS ADLER. Puh. 51.

Tarjoaa täysihoitoa lyhyemmäksi ja pitemmäksi ajaksi. Erittäin sopiva lomanviettopaikka virkamiehille y. m. talviloman viettäjille. Kaunis luonto ja hyvät mahdollisuudet talviurheilun harjoittamiseen.

Hinnat kohtuulliset. Avoinna ympäri vuoden.

Tiedustelkaa puh. Kangasala 51.

8

Aamu jo hämärsi, kun Langström nousi istualleen, hieroi vielä unisia silmiään ja katseli ympärillensä. Arvi Hannunpoika heräsi myöskin. Noustuaan lähtivät molemmat sissipäälliköt yhdessä ulos. He astuivat aamuhämärän verhoamalle pihamaalle ja näkivät siellä yöllisen taistelun kaameat jäljet. Kaatuneiden kasakoiden jäätyneitä ruumiita oli siellä täällä päärakennuksen edustalla hirveässä epäjärjestyksessä. Ladon luokse läheilä kartanoa oli myös kaatunut kaksi ratsua, jotka Arvi Hannunpoika oli yöllisessä hyökkäyksessä ampunut. Muuten olivat vihollisten hevoset melkein kaikki palanneet kartanon pihalle takaisin, toiset söivät jo heiniä, toiset seisoskelivat muuten.

Kaikki sissit olivat tällä välin jo heränneet ja tulleet ulos tarkastelemaan öisen taistelun jälkiä. Miehet käyskentelivät pihalla ja tarkastelivat kaatuneita kasakoita.

Muudan kookas ratsu, joka seisoi lähinnä kaatuneita isäntiään surumielisen näköisenä, sai Arvi Hannunpojan menemään sen luokse ja hyväilemään sitä kaulalle; hevonen vilkastui huomattavasti tästä ja hirnahti vastaukseksi.

Langströmin puoleen kääntyen virkkoikin Arvi Hannunpoika: "Tässähän ovat meille kaikille ratsut valmiina kuin pilvistä pudonneina. Emme suinkaan jätä tätä harvinaista tilaisuutta hyväksemme käyttämättä, vaan katsotaan ja valitaan tästä suuresta hevosjoukosta joka mies itsellemme mieleinen ratsu, jotta päästään täältä ratsastaen retkeä jatkamaan."

"Mainiostipa arvasit", vastasi siihen aina hyvätuulinen Langström, lisäten vielä: "Käyhän kutsumassa kaikki miehet paikalle, jotta saamme sanoa sen heille."

Arvi Hannunpojan koottua kaikki sissit pihalle, sanoi Langström heille: "Pojat, koskapa vihollisen ratsut eivät halunneet meitä karkuun lähteä, vaan näyttävät pitävän meistä, niin olen tässä Arvi Hannunpojan ehdotuksen mukaan päättänyt, että jokainen valitsee nyt itselleen mieleisen ratsun tuosta hevosjoukosta ja ottaa sen haltuunsa ratsastaakseen sillä, kun täältä lähdetään."

Tähän päällikkönsä ehdotukseen suostuivat kaikki iloisina ja Arvi Hannunpoika, joka jo oli löytänyt itselleen mieleisensä ratsun, jota äsken oli hyväillyt, talutteli sitä jo pihalla. Langström etsi myöskin itselleen hevosta Arvi Hannunpojan kanssa kävellen.

Kauan ei heidän sitä tarvinnutkaan hakea, sillä kohta erkani hevosparvesta eräs aika hyvä ratsu ja tuli hirnahdellen Arvi Hannunpojan taluttaman hevosen luokse.

"Näyttävätpä olevankin ystävyksiä keskenään", sanoi Langström, otti ratsua suitsista kiinni ja alkoi sitä hyväillä. Se oli komea musta ori; nähtävästi kasakkapäällikön, sillä sen selässä oli parempi satula kuin toisilla hevosilla. Arvi Hannunpojan ratsu taasen oli ruskea nuori tamma.

Toisetkin kaarlelaisista näyttivät jo löytäneen mieleisensä ratsut, joten nyt koko sissijoukko oli yhtäkkiä muuttunut ratsujoukoksi. Hevosia oli kuitenkin enemmän kuin miehiä, niin että niitä jäi vielä vapaaksi suuri joukko. Ne käyskentelivät yhä pihamaalla isännättöminä, ikäänkuin odottaen. Mutta sissit eivät niitä enää tarvinneet, joten ne saivat jäädä kuin villit eläimet vapaina elämään.

nukkumaan. Kovasti väsyneitä kun olivat, nukkuivat kaikki no-

5

Kaikkialla kartanon pihalla oli vihollisten ratsuja, joille oli runsaasti tuotu heiniä läheisestä ladosta. Pellolla ladon ympärillä oli myös muutamia hevosia, toiset vapaina käyskennellen, toiset sidottuina läheisiin kartanon puihin.

Näistä päättäen saattoi kasakoita olla lähes kolmesataa tai ehkäpä enemmänkin. Pimeässä ei niiden lukumäärästä voinut saada tarkkaa selkoa ja Langströmin ei sopinut enää kauempaa viipyä tiedusteluretkellään, sillä hänen oli kiiruhdettava Arvi Hannunpojan kanssa odottavien miestensä luokse.

Varovasti niinkuin olivat tulleetkin, poistuivat he, hiipien nopeasti metsän reunaa kohti, jossa jo toiset sissit heitä palaaviksi odottivat. Nähtyään päällikkönsä saapuneen Arvi Hannunpojan kanssa partioretkeltä, kokoontuivat kaikki heidän ympärillensä kuulemaan päällikkönsä määräystä hyökkäyksestä kartanoon.

Huomattuansa, että kaikki miehet olivat koolla, kertoi Langström heille, mitä he olivat partiossa nähneet ja kuulleet sekä kuinka suureksi lukumäärältään he olivat vihollisen arvioineet. Senjälkeen jakoi Langström joukkonsa kahteen osaan siten, että toinen joukko hyökkäisi rakennuksen sisään toisten jäädessä ulkopuolelle ja karkoittaessa kasakoiden ratsut pakoon, etteivät mahdollisesti jotkut pakoon pääsevät viholliset pääsisi ratsuillansa karkaamaan ja viemään siten sanaa häviöstään suuremmille apujoukoille.

Langström rohkaisi miehiään, kertoen heille, että kasakat ovat pahasti päihtyneitä, eivätkä tiedä olla varuillansa ja ilman ratsujaan ovat nämä helposti voitettavissa, niin että parempaa yllätystä viholliselle tuskin voisi sattua. Sitäpaitsi odotti runsas sotasaalis. Annettuaan vielä joitain määräyksiä miehillensä, asettui hän Arvi Hannunpojan puoleen, sanoen hänelle: "Jää sinä miehinesi päärakennuksen edustalle ja ota kuumasti vastaan pakoon yrittävät kasakat ja hälytä niiden ratsut karkuun. Parasta on, että surmaatte niistä muutamia pistoolien laukauksilla merkiksi, että hyökkäys on alkanut. Jääköön meidän toisten miekkamiesten huoleksi saapua myöhästymättä heidän juhlaansa. Kaarle-kuninkaan puolesta!"

Langströmin rohkaisevat ja juhlalliset sanat tekivät miehiin innostavan vaikutuksen ja sissipäällikön tempaistua pitkän miekkansa tupestaa merkiksi, jota kaikki miehet seurasivat, hyökkäys kartanoon, kasakoiden kimppuun, oli alkanut. Sitten alkoi Langström miehineen kuikea ripeästi kohti kartanon päärakennuksen sisäänkäytävää Arvi Hannunpojan vähän kauempana seuratessa rinnatusten toista joukkoa ja kohdistaessa kulkunsa ladon luona heiniä pureskelevia vihollisten ratsuja kohden. Tuokion kuluttua olivatkin sissit jo kartanossa ja ryhtyivät nopeasti toimimaan.

Arvi Hannunpojan pistoolista paukahti sovittu merkkilaukaus hevosparveen. Hänen joukkonsa seurasi esimerkkiä ampuen muutamia musketinlaukauksia kohti hevosia, jotka tästä säikähtäneinä muutamien kaatuessa joutuivat hurjan sekasorron valtaan ja lähtivät rajusti laukkaamaan karkuun joka suunnalle. Taistelu oli alkanut. Langström miehineen taas tällä välin oli hiipinyt päärakennuksen portaikkoon ja toisen joukon laukausten kajahdettua, ryntäsi miestensä etunenässä pimeästä porraskäytävästä sisään saliin, jossa kasakat pitivät juominkejaan.

Pakkasesta huurteisiksi käyneet sissit paljaine, pitkine miekkoi-

KALEVASSA tänään ensi-ilta klo 6,15 — 8,15
Ivan Petrovitsch maailmankuulussa äänielokuvaoperetissa
Victoria ja hänen husaarinsa

PAINIMESTARUUDET...

(Jatko 1. sivulta.)

measta niskaheitosta lensi Kajander selälleen, 9,17. Virtanen—Lundgren, edellisen niukka työvoitto. Yleisö vihelsi. Totuuden nojalla onkin sanottava, että L. teki tehoisampaa työtä, V:n pakoillessa ja parterissakin hän oli ehdottomasti parempi. Ilmarinen—Kiviniemi, 1,37. Pietilä—Halonen, 1,30. P. hölmistyi itsekin huomatessaan Halosen selällään, sillä H:han on vanha tekijä häneen verrattuna.

Sarja alle 61 kg.: H. Pihlajamäki—Koivunen, K. yritti kokolindeniä, mutta kaatui selälleen. Sillan murtuessa tuli ajaksi 4,50. K. Pihlajamäki—Tikkanen. T:n olkapää loukkaantui, joten ottelu hetkeksi keskeytettiin. Jatkettaessa P. käänsi vastustajansa harteilleen 11,04. Soini—Ilkka, 6,44. Koskela—Seppälä, 5,38. Lanne—Piirto, 1,10.

Sarja 87 kg.: Lahti,KV—Kallio, LV, 3—0. Vesterlund, HAK—Pellinen, HKV, 3—0. Luukko, NJ—M. Pihlajamäki, niskasta, 6.32.

Loppupainit.

Sarja 87 kg.: Pellinen—Lahti, 4.08. Kallio—M. Pihlajamäki, 1 min. P. yritti lindeniä, mutta meni omaan heittoonsa. Vesterlund—Luukko, 2—1. Vesterlund—Lahti: L. antoi V:lle odottamattoman kovan vastuksen häviten vain niukasti työllä. Pellinen—Kallio: K. meni yhd. niska- ja käsivarsiheittoon, 5.48. Luukko—Pellinen, 6.18. Komea ottelu, jonkunverran kyllä sopupainilta vaikuttava.

Sarja 61 kg.: Tikkanen—Hjelt, 2.45. Käsivarsiheitto. K. Pihlajamäki—H. Pihlajamäki, kova, jännittävä koitos molempien mestarien välillä. Alkupystyssä Kustaa pyrki taakse ja Hermanni taas lähiotteluun. Parterissa Kustaa joutui alle, mutta Hermanni ei voinut hänelle enempiä. Omalla vuorollaan hankki Kustaa johtoaseman säilyttäen sen loppuun asti ja sai työvoiton 3—0. Koskela—Soini, kaato 1.09. K. Pihlajamäki—Lanne, 1.58. H. Pihlajamäki—Tikkanen, Hermanni luovutti loukkaantuneen nilkkansa vuoksi. Koskela—Tikkanen, käsivarsiheitto ja sillanmurto, 2.26. Koskela—K. Pihlajamäki, alussa P. heitti sylistä pitäen K:ta hetken allaan, mutta tämä puolestaan heitti komean käsivarsiheiton ja P. joutui siltaan. Parteri oli tasaista, joten alun johtoaseman nojalla K. sai työvoiton 3—0. Ottelu oli erikoisen vilkas todistaen miten kovassa mestaruus nyt oli. Siinä oteltiin viime pisaraan asti.

Sarja 72 kg.: Nordling—Kaijanen, 4.52, käsivarsivääntö. Ilmarinen—Virtanen, V. loukkasi sormensa ja luovutti. Kaijanen—Pietilä, 2—1. Nordling—Ilmarinen, niskasta, 5.31. Ilmarinen—Kaijanen, 2—1.

Palkintojärjestys

61 kg.: 1) mestari Lauri Koskela, LV, 1 p. 2) Kustaa Pihlajamäki, HKV, 3 p. 3) N. Tikkanen VV, 7 p.

72 kg.: 1) M. Nordling, HKV, 1 p. 2) S. Ilmarinen, VVV, 7 p. 3) V. Kaijanen, OP, 8 p.

87 kg.: 1) Kyösti Luukko, NJ, 2 p. 2) E. Vesterlund, HAK, 3 p. 3) O. Pellinen, HKV, 5 p.

Helsingin sarjoista emme myöhäisen ajan takia ehtineet saada tuloksia lehteemme.

50 km. hiihdon

voitti Liikkanen

TIUKAT MESTARUUSKISAT KUOPIOSSA

Suomen hiihto- ja mäenlaskumestaruuskisat suoritettiin lauantaina ja eilen Kuopiossa. Luettelemme ensin parhaimpia tuloksia lauantaina:

Yleinen sarja: mestari N. Huupponen, Lahden Hiihtoseura, 1.08,01. 2) Klaus Karppinen, Iisalmen Visa, 1.08,03. 3) O. Heikkinen, Kainuun Hiihtoseura, 1.08,16. 4) Fr. Heikkinen, KHS, 1.08,42. 5) V. Toikka, Kotkan Into, 1.09,08.

Ikämiehet: mestari E. Mässeli, Virolahden Sampo, 1.07,45. 2) M. Vuorinen, Karstulan Kiva, 1.10,28. 3) G. Hagström, Kokkolan IS, 1.12,12. 4) J. Rouhiainen, Pälkjärven Isku, 1.13,18. 5) S. Kukkanen.

18—21 v., mestari: E. Kinnunen, Kontiolahden Karhi, 1.08,19. 2) A. Kukkonen, KH, 1.09,10. 3) A. Hurppa, Virolahden Sampo, 1.09,50. 4) O. Martikka, Joutseno, 1.10,22. 5) V. Ruotsalainen, Iisalmen Visa, 1.10,30.

Yhdistetyssä kilpailussa olisat tulokset: 1) A. Valkama, OHS, 1.11,05, pisteet 240. 2) L. Valonen, LHS 1.11,29, pist. 237,6. 3) A. Lehto, Hausjärven Urh., 1.12,09, pist. 234. 4) T. Moberg, OHS, 1.16,38, pist. 201,6.

Seurojen välinen järjestys: 1) Kainuun Hiihtoseura, 3.26,20. 2) Virolahden Sampo, 3.26,56. 3) Kontiolahden Karhut 3.28,15.

Kilpailuja jatkettiin eilen. 50 km. matkan parhaat tulokset: 1) V. Liikkanen, Kyminl. US, 3.32,37,0. 2) A. Paananen, Saarij. Pullistus, 3.40,25,5. 3) M. Huupponen, Lahden HS, 3.44,39.

Naisten 5 km.: 1) Helga Koskinen, Vehkalahden Hiiht.,17.11. 2) Eva Heikkinen, Kainuun HS, 17.13. 2) Alli Simelius, Mäntsälän Veli, sama aika.

Koksia, Antrasiittihiiliä, Pajahiiliä, Puuhiiliä

myy varastosta

Rautakauppa Osakeyhtiö Teräs

Thunberg

Voitti nyt 3 matkaa

Helsingin Luistinkiitäjillä oli lauantaina ja eilen ensimäiset kansainväliset kilpailut. Tulokset lauantaina:

500 m.: 1) Thunberg, 43.3. 2) Vasenius, 44.9. 3) Taylor, 45,7. 4) Lindell, 46,4. 5) Helander, 46,7.

3,000 m.: 1) Thunberg 5.06,3. 2) Blomqvist 5.07,6. 3) Schröder 5.11,8. 4) Lindell 5.12,9. 5) Heyden, 5.14,9.

Luistinkilpailuja jatkettiin eilen 1500 metrillä oli parhaat: 1) Thunberg 2.23,3. 2) Taylor 2.23,8. 3) Paananen, sama aika. 4) Vasenius. 5) Schröder.

5,000 m.: 1) Schröder 8.53,2. 2) Heiden 8.56,7. 3) Lindell 9.00,5.

500 metrin yhteislähtö: 1) Taylor 46,6. 2) Vasenius. 3) Schröder. 4) Thunberg.

Naisten 1500 m.: 1) Verna Lesche 2.40,0, Uusi maailmanennätys. 2) H. Bina, Amerikka, 2.56,8. 3) Liisa Salmi, 2.59,7.

Yleisen mäenlaskun voitti V. Iivanainen PH 217,7. 2) V. Tiihonen, SH. 3) K. Huttunen, VV, 213,20. Miesten mäenlaskun voitti S. Usa 202.

Yhdistetyn kilpailun voitti L. Valonen, LH 448,9. 2) A. Valkama, OH, 425. 3) S. Moberg, sn. 423,5.

30 vuoden
kehitys säästöönpanijain hyväksi vuosina:
1902 9,133:—
1908 351,008:—
1914 1,033,143:—
1920 5,170,188:—
1926 11,610,658:—
1. 1. 1933
22,445,640:49
Närpiön Säästöpankki

Lehtemme tilausmaksut

on asiamiesten tilitettävä lehtemme konttoriin ehdottomasti maaliskuun 15 päivään mennessä. Senvuoksi kehoitamme kaikkia tilaajiamme huolehtimaan siitä, että tilausmaksu tulee ehdottomasti suoritetuksi asianomaiselle asiamiehelle aivan näinä päivinä.

LAKEUDEN SANAN KONTTORI.

Seinäjoen Näyttämö,

äskettäin perustettu amatöörinäyttämö, esittäytyi paikalliselle yleisölle lauantai-iltana vanhalla, mainehikkaalla saks. komedialla Pappi pulassa, kirj. H. Molande. Esitys tapasi osapuilleen oikean, levollisen-lystikkään hengen, ja dekoratiointi samoinkuin naamioituskin oli sattuvaa. Tällaiset puoliklassillisiksi tulleet huvinäytelmät, joissa helposti eksyy farssinkin tempoihin, eivät ole helppoja esittää nykyajan farssin vauhtia vaativalle katsomolle. Täytyy kuitenkin sanoa, että yleisvaikutus oli ehyt, ja vaikka erinäisiä viimeistelemättömiä tyyppejäkin oli mukana, jäi kokonaisvaikutus silti sangen pirteäksi, ja näytelmän juonenkehitys, joka on alussaan jokseenkin sekavavyyhtinen, selveni maalailevien ja rutineerattujen repliikkivuorotelmien vaikutuksesta asianomaisen vapauttavaksi vaikutelmaksi.

Yksityisesittäjiin puuttumatta toteamme, että tällainen näytelmä kuuluu siihen "vanhan hyvän ajan" taideluokkaan, joka kohtuullisestikin vivahdeltuna iskee katsomon nautintohermoihin. Toivottavaa olisikin, että näytelmä, jonka henkilölukukaan ei ole rasittavan suuri, tulisi esitetyksi myöskin lähipitäjissä. Sen se kieltämättä ansaitsee.

Kriticus.

Jääkärikoti

jonka omistaa Jääkärikotisäätiö on maanviljelystila. Se sijaitsee Karjalan kannaksella Kuolemajärven pitäjässä Hatjalahden rannalla luonnonihanalla paikalla. käsittäen 111½ ha, josta 32 ha viljeltyä maata, ollen sillä tarkoitukseen sopivat asuin- ja talousrakennukset, karjaa ja maanviljelykseen tarvittava irtaimisto.

Olevat olot johtivat kodin perustamiseen. Sen tarkoituksena on antaa tukea ja turvaa avuntarpeessa oleville jääkäriinvaliideille ja muille avuntarpeessa oleville jääkäreille. Se liittyy osana jääkäreiden avustustoimintaan, jota harjoittavat sen lisäksi Jääkäriliitto jakamalla avustuksia sekä Jääkärirouvain yhdistys avustamalla perheitä silmälläpitäen ennenkaikkea lasten huoltoa ja kasvatusta. Nämä toimivat läheisessä vuorovaikutuksessa ja täydentävät toisiaan.

Jääkärikoti on nyt alkamassa toista toimintavuottaan. Ensimmäisenä toimintavuonna on kodissa ollut keskimäärin 15 avuntarpeessa olevaa jääkäriä. Jokaisella kodin asukkaalla on työvelvollisuus voimiensa ja kykynsä mukaan. Heidän toimeliaisuudellaan ja ahkeruudellaan ovat kodin vaatimat työt niin myöskin perustavaa laatua olevat, lukuunottamatta sellaisia, jotka ovat vaatineet erikoista ammattitaitoa, tulleet suoritetuiksi. Ensimmäisen toimintavuoden saavutusten elähyttämänä on jääkärikoti alkanut toisen toimintavuotensa.

Se on aikaansaatu yleisön myötämielisen suhtautumisen ja taloudellisen uhrautuvaisuuden avulla. Nyt jääkärikotisäätiö kodin toiminnan tukemiseksi vetoaa jälleen yleisön myötämielisyyteen, toivossa että se runsaasti ostaisi jääkärimerkkejä, joita Lotta Svärd yhdistyksen jäsenet myyvät jääkäreiden päivänä helmikuun 25 päivänä, joka tällä kertaa on jääkäreiden maahantulon 15-vuotismuistopäivä.

Kansalaiset, muistakaa jääkärimerkkejä ostamalla tukea, toista toimintavuottaan alkavaa, jääkärikotia.

— **Satakunnan sk.-piirin maakuntaviestin, 102 km. hiihdon, voitti eilen Kiikoisten sk. ajalla 6.59,30. Toisena Luvian sk.**

Huveja.

NUORTEN OPERA OPERETTINÄYTÄNTÖ

PUSZTARAKKAUTTA

perjantaina maaliskuun 3 p. klo 20
Seinäjoen Rautatieläisten talossa.

Lippuja: 18:—, 15:—, 12:—, 10:— saa ennakolta Nygrénin kaupasta.

Vaatturiliike
T. Laajanen
Seinäjoki. Puhel. 208.
Arki-, juhla- ja sotilaspukuja.

Hotelli National
Turku, Rauhank. 8, lähellä asemaa.
I lk. hotelli ja ravintola.
Huoneita 1 h. 15:—30:— ja kahden h. 40:—50:—, lisävuode 10 mk. vuorok.
Oma keskus, nimihuuto National.
Suositellaan!

LOIMAALLA:
Loimaan Seurahuone
Puhelin 60.
Ainoa I luok. hotelli ja ravintola paikkakunnalla.

HOTELLI SEURAHUONE
Iisalmi. Omist. **Iida Bolander.** Puh. 346.
Aamiaista tarjoillaan kello 10—13
Päivällistä „ kello 16—18
Kahvia, teetä, virvokkeita sekä lämpimiä ja kylmiä voileipiä koko päivän.
Ajanmukaiset hinnat. Kohtelu hyvä.
Ravintola suljetaan klo 23,30.

neen, rynnätessään hämärään, muutamien lepattelevien kynttilöiden valaisemaan suureen saliin, näyttivät hopeaisiin haarniskoihin pukeutuneilta sotureilta. Heidät nähtyään kasakat hetkisen luulivat näkevänsä, taikauskoisia kun olivat, jonkin yliluonnollisen näyn.

Tehden yhtenään ristinmerkkejä nousivat useimmat heistä seisoalleen pitkistä pöydistään ja olivat vähällä kaikki rynnätä hurjaan pakoon, mutta Langströmin miehineen levittäytyessä saliin ja antaessa jo useille kuoliniskuja, tajusivat kasakat, että he olivat joutuneet noiden pelottavien Kaarle-kuninkaan sissisoturien käsiin. Syttyi tulinen taistelu suuressa, hämärässä juhlasalissa. Vain harvat kynttilät paloivat enää korkeissa hopeajalustoissaan.

Kasakat olivat ryhmittyneet toiselle puolelle salia, sissien toiselta puolelta rynnätessä heidän päällensä ja kaataessa näitä pitkillä miekoillaan, toisten taas yrittäessä sapeleineen ja pistooleineen surmata päälle karkaavia.

Hämärässä salissa jatkui verinen taistelu juopuneiden kasakoiden tehdessä epätoivoista vastarintaa sisseille. Kauhun vallassa puolustautuivat kasakat vimmatusti nähdessään tovereidensa kaatuneita ruumiita jo kymmenittäin lattialla. Väsymystä tuntematta iskivät Langströmin miehet kuoliaaksi hurjassa kaksintaistelussa yhä useampia vihollisistaan.

Taistelussa olivat kaarlelaiset vähitellen joutuneet salin perälle. He ajoivat suurta kasakkajoukkoa edellään ja löivät pitkillä miekoillaan tuohon vihollisparveen, josta yhä useampia kaatui. Tottuneina miekkaa käyttämään olivat sissit voittamattomia. Kolisten lentelivät venäläisten käyrät sapelit kaarlelaisten antamista iskuista.

Langströmin miehistä oli muutamia myöskin jo kaatunut ja pahasti haavoittunut, mutta muut ahdistivat vihollista yhä tulisemmin. Miekkojen kalske yltyi entistä tulisemmaksi; kasakat näkivät, että heidän tuhonsa hetki oli tullut. Hikeä valuivat sissienkin kasvot, äsken vielä huurteiset miehet olivat nyt taistelusta kovasti kuumenneet.

Nähtyään joutuvansa tuhon omaksi, koettivat kasakat päästä kaikin tavoin pakenemaan sissien käsistä. Huomattuansa, että kaarlelaiset olivat joutuneet salin perälle heitä takaa ajaessaan ja jättäneet oven salista ulos vartioimatta, katsoivat kasakat pakotiekseen sen ja sissien heitä yhä takaapäin ahdistaessa, pyrkivät he ovea kohti. Vastarinnasta enää välittämättä ryntäsivät kasakat villissä paossa ovea kohti Langströmin yhä miehineen vimmatusti heitä miekkoineen lävistäessä. Kaatuneiden tovereidensa yli pääsi vihollisjoukko viimeinkin perääntymään ovelle. Samassa sammuivat viimeisetkin harvat kynttilät, jotka lepattelevilla liekeillään olivat hämärästi valaisseet tätä vimmatusti taistelevaa joukkoa ja suurta salia, jossa nyt kaikkialla makasi kymmenittäin kaatuneita.

Pimeässä pääsivät kasakat salista portaisiin ja yrittivät täältä paeta ulos ratsuillensa, mutta ulkona vartioiva Arvi Hannunpoika miehineen otti heidät ulko-ovella tulisesti vastaan. Syntyi uusi ankara ja lyhyt taistelu öisellä pihamaalla, toisen sissijoukon piirittäessä kasakat edestäpäin ja Langströmin miesten yhä ajaessa niitä takaa. He sulkivat siten vihollisilta pakotien taaksepäin. Kasakoita oli vielä suuri joukko, vaikka he olivat kärsineet kartanon salissa suuren mieshukan. Huomattuaan pakotiensä katkaistuksi, yrittivät kasakat koossa pysyen murtautua sissien piirityksestä läpi, mutta se ei heille onnistunut. Kaarlelaiset taas kävivät nyt niiden kimppuun uusin voimin joka puolelta. Tiheään välähtelivät sissien miekat vihollisjoukkoon, josta yhä useampia kaatui maahan. Kasakoiden päällikkö koetti miehineen päästä kaarlelaisten saarroksesta, mutta lyötiin aina takaisin, menettäessään yhä enemmän miehiään kaatuneina.

Rajusti iskivät miehet miekoillaan. Korkealla taivaalla kimmelsivät talviyön kullanhohteiset tähdet. Kamppailu oli muuttunut mitä kiivaimmaksi yöllisellä pihatantereella. Melkein äänettöminä iskivät sissit, kasakoiden sitävastoin hurjasti huudellessa. Kaatuneiden vihollisten ruumiita virui jo tiheässä hangella.

Kasakkapäällikkö oli joutunut Langströmin kanssa kaksintaisteluun ja aikoi suurella sapelillaan halkaista sissipäälliköltä pään. Hän kohotti jo sapelinsa lyöntiin valmiiksi, mutta samanaikaisesti väläht Langströmin pitkä miekka mustan kasakkaparran alapuolelle ja sapeli kirposi kasakkaurhon kädestä hangelle.

Sekasorron vallassa yrittivät kasakat nyt joka suunnalle hajaantuen päästä pakenemaan, kaataa sapeleillansa sissit tieltään, mutta joka puolella ottivat kaarlelaisten miekat heidät verisesti vastaan.

Kauempaa eivät kasakat enää kestäneet sissien vastarintaa, vaan alkoivat väsyä. Nyt rynnistivät sissit kasakoiden kimppuun voitostaan innostuneina ja löivät sapelit heiltä käsistä.

Temmellys öisellä kartanon pihalla oli hirveä, aseet kalskahtelivat, kasakat kiljuivat sissien miekkojen iskujen sattuessa. Hurjana rykelmänä kävi taistelu, vihollisten joka hetki maahan vaipuessa piirittäjien keskelle sapeleineen toistensa päälle kauheassa epäjärjestyksessä.

Taistelu päättyi. Mutta väsyneitä olivat sissitkin, sillä ylivoima oli ollut suuri; kymmenen kaatunutta ja useita haavoittuneita maksoi kaarlelaisille tämä uljas voitto kasakoista, jotka kaatuivat viimeiseen mieheen.

Langström pisti miekkansa tuppeen ja sanoi joukolleen: "Pojat! Saamme tästä kävdä vaikka levolle, noista ei enää ole päälle käymään. Sillä he nukkuvat paremmissa juhlissa kuin äsken. Tarkastellaanpas vähän tuolla salin sisälläkin, miltä siellä näyttää."

Sitten hän vielä lisäsi: "Kiitettävästi taistelitte, pojat. Saivatpa kasakat olla iloisia, että saivat kunnian taistella juuri meidän kanssamme ja kaatua." Senjälkeen lähti Langström miestensä kanssa katsomaan taistelun jälkiä salissa. Arvi Arvi Hannunpoika seurasi päällikkönsä vierellä.

Sissit astuivat pimeään saliin, joka oli hirveän sekasorron vallassa. Kaatuneiden ruumiita makasi kaikkialla pitkin lattiaa, useat kaatuneina toistensa päälle sapelit kourassa vielä kuollessaankin; toisia taas oli kaatunut pöytien päälle.

Joku sisseistä löi tulta tuluksistaan ja ryhtyi sytyttämään pöydillä vielä oleviin kynttilöihin tulia. Nyt vasta he näkivät selvästi täällä äsken vallinneen taistelun kasakoille niin tuhoisat jäljet.

Puoliyö oli jo pitkällä ohi, kun kaarlelaiset viimeinkin pääsivät vähän lepäämään. Etsittyään kartanon suuresta päärakennuksesta erään toisen salin, kantoivat he sinne olkia ja asettuivat niiden päälle

LAKEUDEN SANA

Päätoimittaja: **Vilho Viita.**

Lehti ilmestyy joka maanantaiaamu.

Toimitus jo konttori Seinäjoella Koulukadun 3:ssa Seinäjoen kirjapainon yläkerrassa, puh. 85. Avoinna arkipäivisin klo 10—16, sunnuntaisin klo 16—24.

Tilaushinnat:

Koko vuosi 30 mk., puoli vuosi 20 mk., neljännesvuosi 10 mk., kuukausi 4 mk.

Tilauksia vastaanottavat maan kaikki postikonttorit ja rautatiekirjakauppa Oy:n myymälät, asiamiehet sekä lehden konttori.

Ilmoitushinnat:

Tekstin jälkeen 1 mk., ennen tekstiä ja tekstissä 1:20 mk. palstamillimetriltä. — Jatkuvista ilmoituksista alennus.

Seinäjoki 1933, Seinäjoen kirjapaino.